

Spis treści

Gertruda Uścińska Od redaktor naczelnej pisma „Zabezpieczenie Społeczne. Teoria, Prawo, Praktyka”	5
Gertruda Uścińska Foreword by the General Editor of the Journal „Social Security. Theory. Law. Practice”	7
STUDIA I PROBLEMY	
Sonia Buchholtz, Joanna Rutecka-Góra, Patrycja Kowalczyk-Rólczyńska, Radosław Kurach Work longer or just save more? Retirement strategies of NDC pension system participants	9
Cecylia Sadowska-Snarska Wpływ implementacji dyrektywy WLB na rozwój instrumentów godzenia pracy z życiem rodzinnym w Polsce w kontekście zwiększenia aktywności zawodowej kobiet	22
Arkadiusz Groberski, Dominik Jaruga, Szymon Kasprowski, Agnieszka Kiełbowicz-Dziwulska Wybrane instrumenty wsparcia realizowane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w dobie pandemii COVID-19	34
ORZECZNICTWO	
Dariusz Smoliński Głosa krytyczna do wyroku Sądu Najwyższego z 8 grudnia 2020 r. w zakresie sposobu ustalania liczby zatrudnionych w warunkach zagrożenia w rozumieniu art. 31 ust. 3 pkt 3 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych	49
MISCELLANEA	
Kamil Berrahal O wewnątrzunijnej mobilności pracy w 2021 r.	60
KRONIKA WYDARZEŃ	
Dorota Głogosz Międzynarodowe seminarium pt. „Swoboda przepływu i ochrona socjalna obywateli państw trzecich w UE w kontekście masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy”	63
NOWOŚCI WYDAWNICZE	
Beata Kaczyńska Przegląd krajowych i zagranicznych nowości wydawniczych	71

Table of Contents

Gertruda Uścińska Foreword by the General Editor „Social Security. Theory. Law. Practice”	7
STUDIES AND PROBLEMS	
Sonia Buchholtz, Joanna Rutecka-Góra, Patrycja Kowalczyk-Rólczyńska, Radosław Kurach Work longer or just save more? Retirement strategies of NDC pension system participants	9
Cecylia Sadowska-Snarska The impact of the implementation of the WLB Directive on the development of instruments for reconciling work and family life in Poland in the context of increasing women’s professional activity	22
Arkadiusz Groberski, Dominik Jaruga, Szymon Kasprowski, Agnieszka Kiełbowicz-Dziwulska Selected support instruments realised by the Social Insurance Institution during the Covid-19 pandemic	34
CASE-LAW	
Dariusz Smoliński A critical commentary on the judgment of the Supreme Court of December 8, 2020, regarding the method of determining the number of employees in hazardous conditions within the meaning of Art. 31 sec. 3 point 3 of the Act of 30 October 2002 on social insurance for accidents at work and occupational diseases	49
MISCELLANEA	
Kamil Berrahal On intra-EU labour mobility in 2021	60
THE CHRONICLE OF EVENTS	
Dorota Głogosz International seminar entitled ”Free movement and social protection of third-country nationals in the European Union in the context of mass influx of displaced persons from Ukraine”	63
NEW PUBLICATIONS	
Beata Kaczyńska Review of Polish and foreign new publications	71

Od redaktor naczelnej pisma „Zabezpieczenie Społeczne. Teoria, Prawo, Praktyka”

GERTRUDA UŚCIŃSKA

Centrum Badań nad Zabezpieczeniem Społecznym, Uniwersytet Warszawski /
Centre for Social Security Studies, University of Warsaw
ORCID: 0000-0001-7379-5156
e-mail: guscinska@uw.edu.pl

Tematyka siedemnastego numeru pisma *Zabezpieczenie Społeczne. Teoria, Prawo, Praktyka* jest różnorodna. Pierwszy artykuł dotyczy strategii podejmowanych przez pracujących Polaków w celu przeciwdziałania ubóstwu na starość. Od 1999 r. obowiązuje w Polsce system emerytalny oparty na zasadzie zdefiniowanej składki. Oznacza to, że wysokość świadczenia emerytalnego jest ściśle związana z wielkością zgromadzonego kapitału ze składek oraz przewidywaną liczbą lat życia na emeryturze. Aby móc w takim systemie wypracować godziwą emeryturę, konieczna jest odpowiednio długa praca i regularne odprowadzanie składek.

Autorzy artykułu, na podstawie reprezentatywnej próby, dokonali rozróżnienia strategii podejmowanych przez pracujących Polaków w celu przeciwdziałania ubóstwu na starość (pracochłonne, kapitałochłonne, mieszane) jako przeciwieństwo bierności wynikającej z postawy „jazdy na gapi” lub krótkowzroczności. Przedstawili wyniki badań oraz wynikające z nich wnioski.

Tekst drugi omawia instrumenty godzenia pracy z życiem rodzinnym w Polsce w kontekście wdrożenia dyrektywy (UE) 2019/1158 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów. W tekście dokonano oceny kierunków rozwoju tych instrumentów. Zwrócono uwagę na znaczenie aktywności zawodowej kobiet w kontekście zabezpieczenia społecznego.

Kolejny artykuł przedstawia wybrane instrumenty wsparcia realizowane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w pandemii Covid-19: szeroko stosowanego okresowego zwolnienia z obowiązku opłacania składek oraz wypłatę świadczeń postojowych dla osób prowadzących działalność. Zaprezentowano różne aspekty tego wsparcia oraz wyniki badania w zakresie dalszego funkcjonowania podmiotów, które otrzymały taką pomoc. Wyniki tego badania mają charakter unikatowy, bowiem stanowią próbę odpowiedzi na pytanie dotyczące efektywności podjętych przez państwo działań osłonowych w okresie pandemii Covid-19.

Następny tekst to glosa krytyczna do wyroku Sądu Najwyższego z 8 grudnia 2020 r. w zakresie sposobu ustalania liczby zatrudnionych w warunkach zagrożenia w rozumieniu art. 31 ust. 3 pkt 3 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Zdaniem autora tej glosy zastosowanie środków ochrony indywidualnej, które zmniejszają narażenie pracowników na czynnik szkodliwy poniżej poziomu dopuszczalnego, nie daje podstaw do niekwalifikowania takiego zatrudnienia jako wykonywania pracy w warunkach zagrożenia. Stosowanie środków ochrony indywidualnej nie powoduje eliminacji zagrożenia, a tym samym nie ma wpływu na liczbę osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia.

W dziale *Miscellanea* przedstawiamy bardzo ciekawe informacje zawarte w raporcie Komisji Europejskiej na temat wewnątrzunijnej mobilności pracy w 2021 r. W artykule omówiono najważniejsze wnioski wynikające z tego dokumentu dotyczące mobilności osób w wieku produkcyjnym, w szczególności osób aktywnych zawodowo, sytuacji pracowników delegowanych,

pracowników transgranicznych i migrujących obywateli państw trzecich oraz wpływu na podaż pracy w wybranych zawodach.

Sprawozdanie z bardzo ciekawego seminarium naukowego poświęconego swobodzie przepływu i ochronie socjalnej obywateli państw trzecich w UE w kontekście masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy zamieszczono w dziale *Kronika wydarzeń*.

O wybranych nowych publikacjach z obszaru polityki społecznej, w tym zabezpieczenia społecznego, informujemy w *Nowościach wydawniczych*.

Do współpracy z naszym pismem zapraszamy studentów, doktorantów i wyższą kadrami akademicką uczelni polskich i zagranicznych.

Zachęcamy do lektury zarówno opisanych wyżej tekstów, jak i do zainteresowania kolejnymi numerami pisma, w których będziemy podejmować nie mniej aktualne i ważne tematy.

Foreword by the General Editor „Social Security. Theory. Law. Practice”

GERTRUDA UŚCIŃSKA

Centre for Social Security Studies, University of Warsaw

ORCID: 0000-0001-7379-5156

e-mail: g.uscinska@uw.edu.pl

The topics of the seventeenth issue of the journal *Social Security. Theory, Law, Practice* are diverse. The first article deals with strategies taken by working Poles to counteract poverty in old age. Since 1999, Poland has had a pension system based on the defined contribution principle. This means that the amount of pension benefit is closely related to the amount of accumulated capital from contributions and the expected number of years of life in retirement. In order to earn a decent pension under such a system, it is necessary to work long enough and make regular contributions.

The authors of the article, on the basis of a representative sample, made a distinction between the strategies undertaken by working Poles to counteract poverty in old age (labour-intensive, capital-intensive, mixed) as opposed to passivity resulting from a “free-rider” attitude or short-sightedness. They presented the results of the study and the resulting conclusions.

The second text discusses the instruments of reconciliation of work and family life in Poland in the context of the implementation of Directive (EU) 2019/1158 of the European Parliament and of the Council of June 20, 2019 on the work-life balance of parents and caregivers. The text assesses the directions of development of these instruments. Attention is paid to the importance of women’s labor force participation in the context of social security.

The next article presents selected instruments of support implemented by the Social Insurance Institution in the Covid-19 pandemic: the widely used periodic exemption from the obligation to pay contributions and the payment of standstill benefits for business people. Various aspects of this support are presented, as well as the results of a study on the continued operation of entities that received such assistance. The results of this study are unique in that they attempt to answer the question of the effectiveness of the protective measures taken by the state during the Covid-19 pandemic.

The subsequent text is a critical gloss on the Supreme Court’s ruling from December 8, 2020 on how to determine the number of employees working in hazardous conditions within the meaning of Article 31(3)(3) from October 30, 2002, Law on Social Insurance for Occupational Injuries and Diseases. According to the author of this interpretation, the use of personal protective equipment that reduces the exposure of employees to a harmful agent below the permissible level does not give grounds for ineligibility of such employment as work in hazardous conditions. The use of personal protective equipment does not eliminate the hazard, and therefore has no effect on the number of people employed in hazardous conditions.

In the *Miscellanea* section, we present very interesting information from the European Commission’s report on intra-EU labor mobility in 2021. The article discusses the most important findings of this document regarding the mobility of working-age people, particularly active workers, the situation of posted workers, cross-border workers and migrant third-country nationals, and the impact on labor supply in selected occupations.

A report on a very interesting scientific seminar on freedom of movement and social protection of third-country nationals in the EU in the context of the massive influx of displaced persons from Ukraine is included in the *Chronicle of events* section.

We inform about selected new publications in the field of social policy, including social security, in *Publishing News*.

We invite students, doctoral students as well as scholars and experts of Polish and foreign universities to cooperate with our journal.

We encourage you to read the texts described above and to be interested in future issues of the journal, in which we will take up no less current and important topics.